

Komise pro spravedlivé důchody

Principy nultého a prvního pilíře

8. zasedání Komise pro spravedlivé důchody

15. 11. 2019

Ministerstvo práce sociálních věcí

Reforma systému důchodového zabezpečení

- Cíl
 - Posílení principů spravedlnosti srozumitelnosti finanční udržitelnosti
- Změny systému důchodového zabezpečení
 - Z vedení 0. pilíře - spravedlnost, srozumitelnost, finanční udržitelnost
 - Změny výpočtu I. pilíře - spravedlnost, srozumitelnost
 - Z vedení virtuálních důchodových kont – srozumitelnost
- Postup projednávání v Komisi pro spravedlivé důchody

Nultý pilíř

Cíl nultého pilíře

- Spravedlnost
 - z kl. dní prvek solidarity poskytuje z kl. dní důchod st. robních důchodcům
 - Odvíjí se od minimální životní standardu důchodců
 - Reaguje na očekávání digitální trhu práce (doporučení Světové banky a OECD)
- Srozumitelnost
 - Jednotná výše pro všechny st. robní důchodce (s výjimkou kr. cení z předčasných odchodů do důchodu)
 - Nepodkročitelná výše příjmů st. robního důchodce
- Udržitelnost
 - J. koř. st. důchodu bez v. zbytně dříve odvedené pojistné by měl být financován z obecných daní

Princip – Nastavení výše základního důchodů z O. pilíře

- Výše základního důchodu musí respektovat
 - Podmínky na úrovni jednotlivců
 - Možnosti státního rozpočtu (dávkových pojistných příjmů)
- Podmínky pro výši základního důchodu na úrovni jednotlivců
 - Hraniční příjmové chudoby – 11.960 Kč/měs. pro jednotlivce, 17.944 Kč/měs. pro domácnosti pět lidí
 - Na rok nepojistné dávky – omezení prostoru vyplňování dávkami
 - Čisté hrubé poměry – státní důchod nemůže být vyšší než předchozí čistý výdělek.
- Podmínky pro výši základního důchodu na úrovni jednotlivců
 - Míra rizika minimální státní zajištění ve stáří z roveň
 - Nemají deformovat rozhodování seniorů o nemožnosti odchodu do důchodu.

Princip - Podmínky nároku na základní důchod z 0. pilíře

- Podmínky by měly být relativně široké - zajištění minimálního životního standardu důchodce
- Podmínky mohou být
 - Shodné/odlišné jako u současných I. pilíře
 - Shodné/odlišné v rámci nového 0. I. pilíře
- Z důvodů kontinuity doporučujeme
 - zachovat v obou nových pilířích současné podmínky – důchodový věk minimální dob pojištění
 - jejich konkrétní výši je možné po této systémové změně v budoucnu parametrickými změnami „doupřavovat“

Potenciální výše základního důchodu x Současné důchody

- Z kl dní důchod z 0. pilíře
 - 10.000 Kč (29 % prům. mzdy) > st robní důchod 9,5 % důchodců
 - 11.000 Kč (% prům. mzdy) > st robní důchod 17,9 % důchodců
 - 12.000 Kč (35 % prům. mzdy) > st robní důchod 30,1 % důchodců

První pilíř

Cíl prvního pilíře

- Spravedlnost
 - Ocenění individuálního průběhu kariéry k zájmu občana
 - Vyvážené ohodnocení pracovní kariéry i ostatních životních situací
- Srozumitelnost
 - Zjednodušení zpočtení výdělků při výpočtu důchodu – vyloučené doby celoživotní zkládání redukce interakce s dobou pojištění
 - Zjednodušení zpočtení ostatních životních situací – systém vyloučených hodin dních dob
 - Zjednodušení které umožní průhledné informování občana o jejich letech - ocenění minulých let roků ovlivňuje průběh budoucí kariéry

Princip – Dvě částky za dvě složky individuální kariéry seniora

- Dvě složky důchodu z I. pilíře
 - složk důchodu z pracovní kariéry
 - složk důchodu z nevýdělečné kariéry.
- N rozdíl od součsnosti přesně informuje o n rocích z odvedené pojistné n rocích z nevýdělečné kariéry

Princip: Výpočet odměny za pracovní kariéru

- Současný stav
 - Ocenění výdělku z visících minulých i budoucích výdělcích vyloučených dob ch době pojištění redukcí
- Nvrh změny
 - jeden koeficient pro zpočtení odvedeného pojistného/výpočtového zkladu z daného roku (0,39 % výpočtového zkladu pojistného v daném roce)
 - V každém roce by se složka z výdělečnou činností z minulých let
 - Indexovány podle růstu nominálních mezd
 - nevýšil o novější rok z daného roku (0,9 % výpočtového zkladu pojistného v daném roce).
- Výhody návrhu
 - Kč korun z plněného pojistného se promítají stejně
 - Zchování slučovosti - stejné nastavení z počtu jko u současného systému nad první redukční hranicí – $0,39\% = 26\% \times 1,5\%$
 - Výši odměny z výdělečnou činností lze počítat každoročně

Princip: Ocenění nevýdělečných částí životních kariér

- Ponechání ochrany všech typů sociálních situací jako u současněho systému
 - Z bezpečnostní funkce důchodového pojištění v tomto ohledu z chování - výchovy dítěte do čtyř let / péče o závislou osobu / z klidných vojenských služeb / studium / nezaměstnanost
- Současnost – vyloučené doby
 - Např. ženě pečující o dítě do čtyř let věku je doba péče vyloučená. Žena s jistotou ví, že nízké nebo nulové výdělky v období péče nesníží její budoucí důchod. Ocenění na rok z doby péče lze neví (zvislá příjmech vyloučených doba období bez příjmu ve zbytku rozhodného období tedy celá pracovní kariéra)
- Navrh – fiktivní vyměření z klidů
 - výrazné zpřehlednění umožní každoroční informování o důchodových letech
 - oceňování veškerých ostatních dob životní kariéry občanských fiktivními vyměřeními z klidů

Princip: Ocenění nevýdělečných částí životních kariér

- Tři způsoby konstrukce fiktivních vyměřovacích základů:
 - N z kl dě průměrné mzdy v ekonomice – n př. období z kl dní vojenské služby
 - N z kl dě předchozího výdělku jednotlivce – n př. období nemocnosti
 - N z kl dě obou – n příkl d období péče o děti do 4 let - $M \times (\text{průměrná mzda v ekonomice předchozího pečujícího})$
- Respektuje závěry KSD ohledně ocenění péče o děti z více osob

Virtuální důchodová konta

Cíl virtuálních důchodových kont

- Cíl:
 - Informovat o současných a budoucích letech
- Vyšší informovanost
 - Omezí situace, kdy senioři při žádosti o vyměření důchodu nesplní podmínky na rok – přibližně tis. případů ročně
 - Umožní občanům se dlouhodobě lépe připravit na životní situaci v důchodu - dobrovolné spoření na důchod
 - Reflektuje doporučení Komise pro spravedlivé důchody

Princip: Zavedení virtuálních kont

- Informace obsažené ve virtuálních důchodových kontech
 - Informace o současném stavu n roku
 - pracovní osobní historii která kládá rok n důchod
 - průběžný stav důchodového n roku vypočtený z klade jeho pracovní osobní historie z minulých let
 - aktuální plnění podmínek n roku n důchod
 - Informace o očekávaném budoucím stavu při dosažení důchodového věku
 - očekávaná výše důchodu
 - očekávané plnění podmínek n roku n důchod
- Zlepšení oproti současnému stavu
 - N roky n důchod nelze vyhodnotit před odchodem do důchodu

**KOMISE PRO
SPRAVEDLIVÉ
DŮCHODY**

**MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ**

www.duchodovakomise.cz